

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 15.6.2005
KOM(2005) 256 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

2004m sintezė

TURINYS

1.	Įvadas	3
1.1.	Sintezės aplinkybės	3
1.2.	2004 m. sintezė	4
1.3.	2004 m. sintezėje nustatytas orientacinis pagrindas	5
2.	Su metinėmis veiklos ataskaitomis susiję pagrindiniai klausimai	5
2.1.	Bendroji apžvalga	5
2.2.	Metinės veiklos ataskaitos rengimo proceso vykdymas	7
2.3.	Sintezės ataskaita ir patikinimo pareiškimas	8
3.	Pagrindiniai bendrieji klausimai, susiję su gautomis metinėmis veiklos ataskaitomis ir rekomendacijomis	8
3.1.	Valdymo klausimai	8
3.1.1.	Perėjimas nuo taisyklių laikymosi prie veiksmingumo principo vidaus kontrolės srityje	9
3.1.2.	Komisijos masto rizikos valdymas	10
3.1.3.	Veiklos našumo nustatymas	11
3.1.4.	Eksternalizacija ir agentūros	11
3.2.	Finansinis valdymas ir atskaitomybė	12
3.2.1.	Integruotos kontrolės sistemos planas	13
3.2.2.	Ex-ante ir ex-post kontrolė	14
3.2.3.	Apskaita ir finansinė atskaitomybė	15
3.2.4.	Biudžeto vykdymo metodai	15
3.3.	Žmogiškieji ištekliai	16
3.3.1.	Profesionalių darbuotojų trūkumas	16
3.3.2.	Pareigūnų iš naujųjų valstybių narių samdymas ir mokymas	17
3.3.3.	Reformos priemonių patikslinimas	17
3.3.4.	Mobilumas	17
4.	Išvados	18
	Annex 1	19
	Annex 2	23
	Annex 3	27

1. ĮVADAS

1.1. Sintezės aplinkybės

Sintezė yra paskutinis strateginio planavimo ciklo, kiekvienais metais prasidedančio **metine politikos strategija**, kurioje Komisija nustato ateinančiųjų metų prioritetus, politikos ir biudžeto pagrindus, etapas. Remiantis šiais pagrindais, rengiama **Komisijos teisėkūros ir darbo programa, biudžetas** bei tarnybų **metiniai valdymo planai**. Kiekvienų metų pabaigoje kiekvienas generalinis direktorius ir tarnybų vadovas parengia **metinę veiklos ataskaitą**, kurioje aprašomi politikos rezultatai ir valdymo bei kontrolės padėtis. Šios ataskaitos pateikiamos kartu su **deklaracija**, užtikrinančia, kad išteklių naudojami tikslingai, o finansai valdomi kokybiškai.

Nors metinės veiklos ataskaitose pateikiama informacija tiek apie politikos, tiek apie valdymo rezultatus, sintezėje pagrindinis dėmesys skiriamas valdymo klausimams, bet nepateikiama informacijos apie politikos pasiekimus per praėjusiuosius metus.

Atsižvelgus į tai, reikėtų pažymėti, kad Komisija apie savo politikos rezultatus praneša įvairiomis priemonėmis:

- Kiekvienais metais Komisija praneša Europos Parlamentui apie savo politikos pasiekimus pateikdama metinę politikos strategiją ateinantiems metams;
- Kiekvienų metų pradžioje parengiama ataskaita apie Komisijos darbo programos įvykdymą;
- Remdamasi EB sutarties 212 straipsniu, Komisija bendrosios ataskaitos forma paskelbė išsamų 2004 m. ES veiklos aprašą;
- Generalinių direktoratų ir tarnybų metinių ataskaitų visuma sudaro išsamų Komisijos politikos pasiekimų aprašą.

Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir atsižvelgus į tai, kad naujoji Komisija, apibrėždama strateginius tikslus savo kadencijos laikotarpiui, jau atsižvelgė į savo pirmtakės pasiekimus, buvo manoma, kad būtų tinkama, jei sintezėje pagrindinis dėmesys būtų skiriamas valdymo klausimams.

Metinė sintezė yra priemonė, kuria remdamasi Komisija vertina, kaip jos tarnybos sprendžia valdymo klausimus, ir priima atitinkamas priemones, skirtas bendrosioms problemoms įveikti. Metinė sintezė taip pat yra svarbi atskaitomybės priemonė, padedanti informuoti kitas institucijas apie Komisijos valdymo padėtį.

Ji yra paremta generalinių direktorių ir tarnybų vadovų parengtomis **metinėmis veiklos ataskaitomis** ir **patikinimo deklaracijomis**.

Ji taip pat paremta priemonėmis, kurias Komisija naudoja vidaus procedūroms kontroliuoti siekdama užtikrinti, kad šios būtų vykdomos tinkamai:

- Komisijos vidaus kontrolės padėties pusmečio apžvalga, už kurią atsakingas Biudžeto generalinis direktoratas ir kuri antrą kartą buvo parengta 2005 m. balandžio mėn.
- **Vidaus audito tarnybos**, kuri yra visų pirma atsakinga už metinę audito ataskaitą ir kuri 2004 m. užbaigė visų tarnybų valdymo ir kontrolės sistemų audito ciklą, audito darbas ir teikiami patarimai. Be to, 2004 m. vidaus auditorius parengė pirmąją pusmečio audito, kurį atliko tarnybų vidaus audito struktūros, rezultatų ataskaitą.
- Audito raidos komitetas nuolat informuoja Komisijos narius apie su vidaus ir išorės auditu susijusius reikalus, taip pat apie **Europos Parlamento** metinėje biudžeto įvykdymo patvirtinimo rezoliucijoje esančius su auditu susijusius klausimus ir užtikrina, kad būtų tinkamai laikomasi atitinkamų rekomendacijų.

Priimdama metinę sintezę, Komisija įvertina tarnybų valdymą ir sprendžia pagrindinius horizontalius jos **metinėse veiklos ataskaitose** iškeltus klausimus. Ji taip pat priima sprendimus dėl **vidaus ir išorės auditorių**, taip pat **biudžeto įvykdymo patvirtinimo institucijos** pateiktų pagrindinių rekomendacijų ir atsižvelgia į **vidaus kontrolės padėties apžvalgos** išvadas.

Jei Komisijos nariai mano, kad būtina pašalinti trūkumus Komisijos lygiu, sintezėje nustatomos atitinkamos priemonės, atsižvelgiant į ankstesnėse sintezėse arba kituose horizontaliuose dokumentuose nustatytus veiksmus ar prireikus juos atnaujinant.

1.2. 2004 m. sintezė

2004 m. sinteze naujai Komisijai suteikiama pirmoji galimybė apsvarstyti padėtį, atsižvelgiant į jos generalinių direktoratų ir tarnybų 2004 m. metinės veiklos ataskaitas.

Ataskaitose pažymima, kad 2004 m. buvo įgyvendinti svarbūs pasiekimai, ir apibrėžiamos sritys, kurias reikia toliau tobulinti. Jose taip pat keliami dideli klausimai, kurie yra svarstomi šios sintezės antroje dalyje. Komisija pažymi, kad metinių ataskaitų kokybė apskritai pagerėjo.

Vidaus ir išorės auditorių rekomendacijose bei **vidaus kontrolės apžvalgoje** nurodoma, kad Komisijos tarnybos padarė pažangą valdymo, kontrolės priemonių ir atskaitomybės srityje. Dabar aiškiau yra apibrėžta atsakomybė visuose lygmenyse, bendrosios nuostatos ir sąlygos, kurių pagrindu turėtų veikti visos tarnybos, siekiamos užtikrinti geresnę atskaitomybę, taip pat Komisijos narių atliekama administracijos darbo politinės priežiūros tvarka. Šiuose dokumentuose taip pat apibrėžiamos sritys, kuriose tarnybos turi toliau dėti pastangas, ir tiksliai nurodoma, ką reikėtų ir ko nederėtų daryti ateityje. Trečiojoje sintezės dalyje aptariamieji pagrindiniai bendrieji šios srities klausimai.

2004 m. sintezė vykdoma pasiekus 2000 m. Komisijos pradėtos ambicingos reformų programos tikslus: Komisijos veikla vykdoma atsižvelgiant į nustatytus politikos prioritetus, dėl finansinio valdymo ir kontrolės decentralizacijos padidėjo atsakomybė visuose lygmenyse – nuo Komisijos narių iki atskirų personalo narių – ir tokiu būdu ES mokesčių mokėtojų pinigai naudojami tikslingai.

Komisija mano, kad nustatyti pagrindai sudarys sąlygas jai pasiekti užsibrėžtus tikslus – padidinti darbo veiksmingumą, našumą ir kokybę. Svarbiausias ateities uždavinys bus tiksliau apibrėžti šiais pagrindais nustatytas procedūras: prireikus jas sugriežtinti, o kur leistina – supaprastinti.

1.3. 2004 m. sintezėje nustatytas orientacinis pagrindas

Dalis bendrųjų arba sektorinių klausimų, dėl kurių Komisija išdėsto savo poziciją šioje sintezėje, yra susiję su tarnybų **metinėmis veiklos ataskaitomis**, ypač jose aiškiai atskleistais trūkumais (išlygomis). Siekiant išspręsti šiuos klausimus, būtina sustiprinti vidaus kontrolę, jei biudžeto vykdymo uždaviniai yra pavesti ne Komisijai; skirti daugiau dėmesio *ex-post* kontrolei ir priežiūrai; toliau kurti bendrą metodologiją, siekiant nustatyti tarnybų „šeimų“, veikiančių toje pačioje srityje, trūkumus.

Kitose ataskaitų, pvz., Vidaus auditoriaus metinėje ataskaitos arba vidaus kontrolės apžvalgos, **rekomendacijose** siūloma įdiegti galimą rizikos valdymą Komisijos mastu, skatinantį Komisijos atskaitomybę, reikalaujant iš jos parengti metines veiklos ataskaitas ir sintezę, rekomenduojama, kad sąskaitas patvirtintų apskaitos pareigūnas, bei patariama parengti integruotos kontrolės pagrindų planą.

Šiuos klausimus reikėtų išspręsti per vidutinės trukmės laikotarpį. Todėl šioje sintezėje nustatomi tikslai (žr. 1 priedą), susiję su bendraisiais klausimais, turinčiais didelės įtakos valdymo kokybei. Taikydama integruotos kontrolės sistemą, platesnį rizikos valdymą, patvirtindama sąskaitų vientisumą, nuoseklumą ir patikimumą bei kitomis priemonėmis, Komisija, pasinaudodama reformos teikiamomis galimybėmis, įsipareigoja tobulinti savo veiklą. Komisijos užsibrėžtų tikslų įgyvendinimo sėkmė priklausys nuo veiksmingai vykdomų vidaus kontrolės procesų, ir šį faktą turėtų patvirtinti kitos ES institucijos, pvz., Audito Rūmai.

2. SU METINĖMIS VEIKLOS ATASKAITOMIS SUSIJĘ PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

2.1. Bendroji apžvalga

Išnagrinėjusi metines veiklos ataskaitas ir ypač kiekvieno generalinio direktoriaus bei tarnybos vadovo pasirašytą patikinimo deklaraciją, Komisija pažymi, kad:

- Kalbant apie *administracines išlaidas*, vienos tarnybos (darbo užmokesčio skyriaus) „išteklių direktorius“ nepasirašė patikinimo deklaracijos, nes mano, jog naujojoje tarnybos atlyginimų ir pensijų apskaičiavimo informacijos sistemoje, kuri vis dar nuolat vystoma, yra svarbių trūkumų. Tarnybos vadovas, išanalizavęs šio atsisakymo pasirašyti deklaraciją priežastis, nusprendė, kad šios priežastys, kurios buvo žinomos jau anksčiau, nėra tokios rimtos, kad nebūtų galima pateikti pagrįstos patikinimo deklaracijos, pridedamos prie metinės veiklos ataskaitos. Šis klausimas buvo perduotas spręsti atsakingajam Komisijos nariui, kuris nusprendė paprašyti atlikti nepriklausomą analizę, kad būtų patikrintas problemų tikrumas ir svarba, bei užtikrinti vidaus kontrolę, siekiant sumažinti susijusių pavojų riziką.
- Kalbant apie Komisijos tarnybų atliktus tiesioginius veiksmus, daugeliui tarnybų buvo galima panaikinti ankstesnes išlygas, susijusias su *ex-post* kontrole. Aiškiau apibrėžus priimtino klaidos lygio sąvoką, būtų galima užtikrinti geresnę

pusiausvyrą tarp tikrų šiuo metu gresiančių pavojų ir būtinos kontrolės, ypač ex-post. Mokslinių tyrimų srityje nuolat išskylanti problema yra dažnai besikartojančios klaidos, susijusios su dotacijomis, skiriamomis naudoms gavėjų deklaruotoms faktinėms išlaidoms atlyginti. Šią problemą būtų galima sumažinti supaprastinimo priemonėmis, kurios turėtų būti įvestos Komisijos pasiūlytu persvarstytu Finansiniu Reglamentu, labiau orientuotais ir suderintais ex-post kontrolės veiksmais ir pagerintomis valdymo sąlygomis pagal Šeštąją pamatinę programą, net jei šiuo metu egzistuoja su dabartine teisine baze susijusios problemos, pvz., faktinių išlaidų kompensavimo. Be to, Septintojoje pamatinėje programoje buvo paskelbtos tolesnės supaprastinimo priemonės, kurios tinkamu laiku bus įgyvendintos.

- Tai atvejais, kai ES lėšos įgyvendinamos *bendro valdymo su valstybėmis narėmis* būdu, atitinkamos tarnybos galėjo geriau atskleisti trūkumus, turinčius įtakos nacionalinių valdžios institucijų biudžeto įgyvendinimui, ir tam tikrais atvejais nustatyti jų poveikį finansams bei deramoms garantijoms. Šiuo metu įgyvendinama tolesnė veikla, kuri turėtų būti tęsiama siekiant teisingai įvertinti trūkumų, darančių poveikį valdymo ir kontrolės sistemoms, o ne atskiriems sandoriams, svarbą ir poveikį. Priemonės, pasiūlytos integruotos kontrolės pagrindų plane arba kurios jau buvo pasiūlytos pagal 2007–2013 finansinę perspektyvą, suteiktų galimybę valstybėms narėms užtikrinti didesnes garantijas.
- *Decentralizuoto valdymo su trečiosiomis šalimis* srityje dėl didelės su šiuo valdymo metodu susijusios rizikos reikėtų daugiau dėmesio skirti kontrolės pagrindams, siekiant užtikrinti reikalingas garantijas, atliekant šio pobūdžio veiksmus.
- *Atstovybėms* valstybėse narėse ir *delegacijoms* trečiosiose šalyse taikomos ankstesniaisiais metais nustatytos išlygos. Tarnybos šiuo metu planuoja su valdymo ir kontrolės sistemomis susijusius veiksmus, kuriuos reikia įgyvendinti delegacijose ir atstovybėse, siekiant kaip galima greičiau panaikinti išlygas. Visų pirma, atlikus išorės tarnybos organizacijos įvertinimą ir Audito Rūmams parengus specialią ataskaitą dėl 2004 m. atliktos išorinės pagalbos valdymo perdavimo delegacijoms, 2005 m. planuojama atlikti restruktūrizavimą, ypač informacinių sistemų ir kontrolės misijų srityje.

Šios sintezės 3 priede pateikiama per pastaruosius metus padarytų išlygų vystymosi raidos apžvalga.

Išvados

Padėtis tarnybose, kaip aprašyta jų metinėse veiklos ataskaitose, yra apskritai patenkinama. Pagrindinės problemos, kurias pabrėžė padarytos išlygos, paprastai yra seniai žinomi trūkumai, kurie buvo nurodyti ankstesniaisiais metais ir kuriems pašalinti buvo imtasi ištaisomojo pobūdžio veiksmų. Todėl vis dar reikėtų parengti arba pagerinti ir tinkamai įgyvendinti daugelį priemonių, kad tarnybos galėtų pateikti pagrįstus patikininimus dėl atliktų pagrindinių operacijų teisėtumo ir įprastumo, ypač – bet ne išimtinai – vykdant bendrą arba decentralizuotą valdymą. Šiuo atžvilgiu integruotos vidaus kontrolės sistemos planas ir bendras visų susijusių finansinių veikėjų įsipareigojimas suteiks Audito Rūmams solidžią bazę, kurios pagrindu jie galės parengti savo nuomonę. Konkretūs bendri klausimai, kuriuos reikia spręsti Komisijos lygiu, aptariami tolesnėse šios sintezės dalyse.

2.2. Metinės veiklos ataskaitos rengimo proceso vykdymas

Metinių veiklos ataskaitų rengimo procesai buvo iš dalies pakeisti ir stabilizuoti. Rengiant 2004 m. metines veiklos ataskaitas, tarnybos buvo paprašytos kuo tiksliau aprašyti jų valdymo aplinką ir pagrindinę riziką, su kuria jos susiduria. Apskritai išlygos yra tiksliau ir nuosekliau apibrėžtos, o jų poveikis deramoms tarnybų garantijoms dėl operacijų teisėtumo ir įprastumo yra dažnai paaiškintas aiškiais samprotavimais.

Audito Rūmai rekomendavo, kad, tvarkant lėšas pagal bendrąjį valdymą, valstybių narių kontrolės rezultatus reikėtų įtraukti į tarnybų metinės veiklos ataskaitas. Susijusios tarnybos šiai rekomendacijai pritarė.

Kolegoms atliekant peržiūrą dėl tarnybų 2004 m. metinių veiklos ataskaitų galimų išlygų ir ją užbaigus, trys tarnybų „šeimos“ pradėjo plėtoti nuoseklesnį metodą, kad būtų galima įvertinti biudžeto srityje aptiktų trūkumų rimtumą (svarbą) ir nustatyti galimą sisteminių trūkumų finansinį poveikį.

Audito Rūmai, remdamiesi tarnybų 2003 m. metinėmis veiklos ataskaitomis, pripažino padarytą pažangą, tačiau vis dėlto pažymėjo, kad kai kurių padalinių pareikštos išlygos yra nesuderinamos su pateiktomis deramomis garantijomis. Be to, kaip nurodoma vidaus kontrolės apžvalgoje, kai kurios tarnybos savo metinėse veiklos ataskaitose turi išsamiau apibūdinti aplinką, kurioje jos dirba, įskaitant riziką, su kuria jos susiduria, ypač tą, kuri išlieka netgi įgyvendinus rizikos mažinimo veiksmus.

Išvados

Labiau orientuotos ir aiškesnės metinės veiklos ataskaitos: Nepaisant kai kuriais atvejais padarytos didelės pažangos, Komisijos padaliniai turėtų ir toliau stengtis aiškiau apibrėžti jų darbo aplinką ir riziką, su kuria jie susiduria, įskaitant tą, kuri išlieka netgi įgyvendinus rizikos mažinimo veiksmus. Reikėtų geriau paaiškinti jų darbo aplinkos ir rizikos poveikį valdymui ir kontrolei bei daugeliu atveju aiškiau apibrėžti bendrą išlygų poveikį deramoms garantijoms.

Labiau suderintos ataskaitos: 2005 m. antrojoje pusėje vyks svarstymas apie galimus supaprastinimus, siekiant metinėse veiklos ataskaitose ir sintezėje politikos rezultatus geriau suderinti su vidaus kontrolės ir finansinio valdymo klausimais. Be to, tarnyboms bus teikiama daugiau nurodymų, o keliuose Komisijos sprendimuose pateiktos instrukcijos bus sujungtos į vieną bendrą rinkinį.

Bendras tarnybų „šeimų“ metodas: padedant centrinėms tarnyboms, 2005 m. metinėms veiklos ataskaitoms bus parengtas bendras metodas trūkumų, įskaitant sisteminių, svarbos ribai nustatyti, siekiant nuosekliau įvertinti šių trūkumų poveikį deramoms „šeimų“ garantijoms *bendro valdymo, mokslinių tyrimų ir vidaus politikų srityse.*

2.3. Sintezės ataskaita ir patikinimo pareiškimas

2003 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo rezoliucijoje **Europos Parlamentas** paragino Komisiją tarnybų metinių veiklos ataskaitų metinę sintezę pakeisti konsoliduota Komisijos bendro finansinio valdymo ir kontrolės patikinimo deklaracija.

Šiuo pasiūlymu siekiama sustiprinti atskaitomybę, kurios pagrindu Audito Rūmai galės parengti patikinimo pareiškimą. Į metinę sintezės ataskaitą jau įtraukta Komisijos pozicija dėl pagrindinių valdymo ir kontrolės klausimų, o 2003 m. metinėje ataskaitoje Audito Rūmai pažymėjo, kad sintezės ataskaitoje jau (pirmą kartą) išanalizuotos kontrolės ir priežiūros sistemų pateiktos garantijos.

Naudodamasi sinteze, Komisija vykdo savo politinius įsipareigojimus analizuodama metines veiklos ataskaitas ir susijusias deklaracijas, taip pat priimdama poziciją dėl pagrindinių horizontaliųjų klausimų, įskaitant atitinkamus veiksmus, susijusius su Komisijos lygmeniu spręstinomis problemomis. Šis metodas yra paremtas reforma, pagal kurią valdymo įpareigojimai, prižiūrint atitinkamam Komisijos nariui, suteikiami generaliniams direktoriams ir tarnybų vadovams.

Taigi dabartinė sistema suteikia valdymui reikalingas garantijas. Naudojant šią sistemą, daugeliu atveju galima pasiekti tolesnę pažangą stiprinant tarnybų metinėse veiklos ataskaitose nurodytą atskaitomybę, tiksliau apibrėžiant išlygas ir jų poveikį su metinėmis veiklos ataskaitomis pateikiamoms deramoms garantijoms.

Išvados

Komisijos atskaitomybės skatinimas: Reikėtų toliau gerinti tam tikrų tarnybų metinių veiklos ataskaitų kokybę: – aiškiau formuluoti išlygas ir geriau apibrėžti jų poveikį, kad būtų galima sustiprinti Komisijos tarnybų suteiktas ir sintezės ataskaitoje Komisijos įvertintas garantijas. Atsižvelgiant į tai, gali būti primintas Komisijos narių įsipareigojimas stebėti veiksmų planų įgyvendinimą ir tarnybų atsakomybės sričiai priklausančių reikalų padėti.

3. PAGRINDINIAI BENDRIEJI KLAUSIMAI, SUSIJĘ SU GAUTOMIS METINĖMIS VEIKLOS ATASKAITOMIS IR REKOMENDACIJOMIS

3.1. Valdymo klausimai

Reforma suteikė galimybę sukurti sustiprintą valdymo ir kontrolės sistemą bei naujas priemones, pvz., tarnybų metinės veiklos ataskaitas, siekiant sudaryti sąlygas Komisijai tinkamai atsiskaityti už jai pavestus uždavinius. *Buvo įvesti įvairūs vykdymo būdai, ypač perduodant įgaliojimus biudžeto srityje trečiosioms šalims.*

Šiuo metu Komisijos uždaviniai yra padidinti jos priežiūros ir kontrolės sistemų veiksmingumą, padalinių lygmeniu sustiprinti rizikos valdymą, plėtoti rizikos valdymą Komisijos mastu bei pagerinti agentūrų priežiūros tvarką.

3.1.1. *Perėjimas nuo taisyklių laikymosi prie veiksmingumo principo vidaus kontrolės srityje*

Pirmajame etape tarnybos pagrindinį dėmesį skyrė vidaus kontrolės sistemų *kūrimui* ir stengėsi laikytis *vidaus kontrolės standartų* (tarnybų nuomone, metų pabaigoje jos įvykdė apie 93 % pagrindinių reikalavimų); šiuo metu tarnybos labiausiai stengiasi pagerinti veiksmingą šių sistemų ir jų sudedamųjų dalių veiklą.

Kadangi Komisija siekia užtikrinti veiksmingą ir efektyvų valdymą bei kontrolę, tarnybos turi nuolat priderinti savo kontrolės sistemas, siekdamas užtikrinti, kad šios sistemos teiktų tikrą pagalbą valdytojams ir kad kontrolės srityje pagrindinis dėmesys būtų skiriamas didžiausios rizikos klausimams. Toliau logiškai plečiant 2000 m. pradėtą reformą bus stengiamasi, laikantis visiško veiksmingumo principo, konsoliduoti kontrolės sistemas, įdiegiant vidinę kontrolę ir rizikos analizę kasdieniniame valdyme – ne tik finansinio valdymo srityje.

Ypatingą dėmesį reikėtų skirti viešųjų pirkimų procedūroms, sutarčių sudarymui ir dotacijų skyrimui, ypač atrankos procesui. Taip pat būtina išspręsti dvigubo finansavimo ir permokų rizikos problemą; sumažinti dažnai besikartojančias klaidas, ir būtų pageidautina supaprastinti dotacijų teikimo procedūras. Būtina siekti didesnio proporcingumo kuriant ekonomišką valdymo ir kontrolės sistemas; **vidaus kontrolės apžvalgoje** pažymima, kad reikia dar daug nuveikti šiose srityse: priežiūra finansų sektoriaus srityje – diegiant rizikos valdymą kasdieniniame valdyme ir užtikrinant didesnę proporcingumą sukūrus ekonomišką valdymo ir kontrolės sistemas. Siekiant šių tikslų, reikia reguliariai peržiūrėti atitinkamus finansinius rodiklius, tikrinti priežiūros bei kontrolės sistemų tinkamumą, kontroliuoti priklausomybės nuo kai kurių rangovų riziką ir atsižvelgti į *ex-post* kontrolės bei audito rekomendacijų rezultatus. Atsižvelgiant į tai, reikia nustatyti priimtina rizikos arba klaidos lygį, jei galima susitarant su kitomis institucijomis.

Vidaus auditorius pataria ypatingą dėmesį skirti dvigubo finansavimo, sąmokslui, interesų konflikto, prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, Bendrijos lėšų susikoncentravimo ties tam tikrais rangovais arba naudos gavėjais ir priklausomybės nuo rangovų užsakomųjų paslaugų atveju prevencijai.

Nors mažų generalinių direktoratų, tarnybų ir delegacijų sukaupta patirtis yra skirtinga, **vidaus kontrolės apžvalgoje** pastebimi tam tikri sunkumai įgyvendinant Komisijos masto standartus. Vienais atvejais pabrėžiama, kad trūksta išteklių, kitais atvejais nurodoma būtinybė pritaikyti kompetencijas ir įsipareigojimus. Kita su tarnybomis susijusi problema yra ta, kad jie priklauso nuo pagal sutartis dirbančių darbuotojų (iki 40 %). Jei ši padėtis nebus tinkamai išspręsta, pereinamuoju laikotarpiu galėtų atsirasti sunkumų gerinant kompetencijas ir „know-how“, taip pat kilti problemų įsipareigojimų perdavimo metu. Vidaus kontrolės apžvalgoje pabrėžiama tarnybų veiklos tęstinumo rizika, jei nebūtų laiku atlikta pagal sutartis dirbančių darbuotojų nauja atranka. Galiausiai planuojama atlikti trimetį neseniai įkurtą Komisijos *administracinių biurų* vertinimą. Ypač reikėtų apsvarstyti supaprastinimo priemones.

Kalbant apie *tarpinstitucinius biurus*, šiuo metu vykdomoje finansinio reglamento peržiūroje įvedamos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti įsipareigojimų atskyrimą,

t. y. kiekvienos institucijos leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimai yra tiesiogiai perduodami biurams.

Išvados

Tolesnis priežiūros ir kontrolės sistemų ekonomiškumo didinimas: Tarnybos, padedamos centrinių tarnybų, turi toliau stiprinti jų vidaus kontrolės veiksmingumo monitoringą. Siekiant išplėsti susijusias procedūras arba iš dalies pakeisti kontrolės sistemas, kiekvienos tarnybos vidaus kontrolės koordinatorius, remdamasis turima informacija apie kontrolės rezultatus, išimtimis ir atitinkamais rodikliais, turėtų reguliariai atlikti vidaus kontrolės veiksmingumo peržiūrą. Ši peržiūra turėtų būti atlikta bent jau remiantis Komisijos narių pateikiama pusmetine informacija ir metine veiklos ataskaita.

3.1.2. Komisijos masto rizikos valdymas

Komisijos tarnybos reguliariai, iš esmės vieną kartą per metus, atlieka rizikos įvertinimą. Šiuo metu rengiamas veiksmingesnis metodas, paremtas 2004 m. pradėtu eksperimentu, kuriame dalyvavo kelios tarnybos. Šis metodas rizikos valdymą aiškiau susieja su planavimo procesu.

Be tarnybų lygiu vykdomo rizikos valdymo, tam tikra reguliari veikla padeda didinti sąmoningumą rizikos atžvilgiu ir, kuriant atitinkamas priemones, spręsti šios rizikos klausimus Komisijos lygiu. Šių veiksmų imamasi skirstant išteklius prioritetinėms sritims strateginio planavimo ciklo pradžioje ir iš anksto įvertinant galimą teigiamą ir neigiamą pagrindinių iniciatyvų poveikį. Valdymo reikalų srityje buvo nustatyti ir šiuo metu sukurti ir sėkmingai veikia kanalai, kuriais departamentai reguliariai teikia ataskaitas atsakingiesiems Komisijos nariams. Komisijos narių grupė kruopščiai tikrina visus kovos su sukčiavimu tarnybos pradėtus tyrimus, siekdama atkreipti Kolegijos dėmesį į rimtus klausimus. Auditoriai ir vidaus kontrolės apžvalga kasmet nurodo bendrus ir sisteminius trūkumus. Audito raidos komitetas stengiasi patobulinti pagrindinių audito rekomendacijų, turinčių poveikį Komisijos lygmeniu, įgyvendinimo priežiūros procesą.

Vidaus auditorius ir Europos Parlamentas vis dėlto mano, kad Komisijos rizikos valdymo kultūrą reikia sustiprinti. Jų nuomone, reikėtų sukurti Komisijos masto rizikos valdymo metodologiją.

Vidaus auditorius pažymi, kad rizikos valdymą reikėtų diegti kiekvienos tarnybos reguliaraus valdymo proceso metu, ir siūlo rizikos valdymo srityje veikti Komisijos mastu. Taip būtų sudarytos sąlygos konsoliduotai rizikos apžvalgai Komisijos lygiu bei sukurta galimybė „iš viršaus į apačią“ matyti visą pagrindinę riziką.

Išvados

Komisijos masto rizikos valdymo kūrimas: Pagal Komisijos masto metodologiją, kuri bus sukurta iki 2005 m. rudens, priimant sprendimus dėl prioritetų ir išteklių padalijimo, bus atsižvelgiama į rizikos įvertinimą. Tai bus konkrečiau suformuluota tarnybų valdymo planuose ir metinėse veiklos ataskaitose. Per vidutinės trukmės laikotarpį taikant šią metodologiją reikės

atsižvelgti į tai, kaip vykdyti rizikos valdymą tarnybų panašių veiklos sričių „šeimose“.

3.1.3. Veiklos našumo nustatymas

Daugelis tarnybų, padedamos centrinių tarnybų, planavimo ir ataskaitų teikimo etapais atliko tikslų ir rodiklių peržiūrą, ypač siekdamas pagerinti dokumentų ir ataskaitų („veiklos ataskaitos“), Komisijos perduotų biudžeto valdžios institucijoms kartu su preliminarium metiniu biudžeto projektu, kokybę.

Vidaus auditorius ir Europos Parlamentas mano, kad tikslų ir rodiklių kokybę vis dar galima toliau pagerinti ir galima imtis papildomų veiksmų nustatant bei vertinant veiklos našumą. Audito Rūmai taip pat paragino Komisiją parengti rodiklius, kuriuose būtų pateikta informacija apie veiksmų teisėtumą ir įprastumą ir kurie sudarytų sąlygas nustatyti vidaus kontrolės sistemų našumą.

Vidaus kontrolės apžvalga ir vidaus auditorius taip pat nurodo, kad politikos formavimo procese būtina visapusiškai atsižvelgti į praeityje sukauptą patirtį, pvz., į vertinimo rezultatus.

Išvados

Veiklos našumo nustatymo ir vertinimo peržiūra: Komisija, remdamasi kolegų atliekama „šeimų“ apžvalga, išanalizuos dabartinius tikslus ir turimus rodiklius, siekdama peržiūrėti, koku būdu tikslai ir rodikliai galėtų būti geresnėmis valdymo veiklos priemonėmis Komisijoje.

3.1.4. Eksternalizacija ir agentūros

Komisija 2004 m. vasario mėn. komunikate dėl 2007–2013 m. finansinės programos pabrėžė būtinybę pagrindinį dėmesį skirti politikos sričių plėtojimo ir monitoringo veiklai pagal Sutartį ir nustatė administracinio valdymo principus: „mažiau tiesioginio valdymo, geresnė įgyvendinimo kontrolė ir didesnis ekonominis išlaidų efektyvumas“.

Kai įgyvendinimo užduotys paskiriamos vykdyti *vykdomosioms agentūroms*, kurioms Komisija perleidžia įgaliojimus įgyvendinti Bendrijos programą ar projektą, galioja Komisijoje taikomi vidaus kontrolės reikalavimai, sudarantys sąlygas Komisijai atlikti visapusišką priežiūrą.

Reguliavimo agentūros – t. y. nevykdomosios Bendrijos agentūros – yra autonominiai organai. Nors daugelis šių agentūrų yra finansuojamos (bent iš dalies) iš Komisijai skirto biudžeto, Komisija turi tik riboto pobūdžio teisę kontroliuoti jų veiklą. Vis dėlto „reguliavimo agentūrų“ veiksmai tam tikromis aplinkybėmis gali daryti įtaką Komisijos atsakomybei. Todėl **vidaus kontrolės apžvalgoje** keliami klausimai apie mechanizmus, sudarančius sąlygas Komisijai kontroliuoti tokias agentūras. Remdamasi Baltąja knyga apie Europos valdymą, Komisija jau pradėjo iniciatyvą, siekdama apibrėžti Europos reguliavimo agentūrų kūrimo, veikimo ir priežiūros sistemą, dėl kurios reikia pasiekti susitarimą su Europos Parlamentu ir Taryba. Šio projekto tikslas visų pirma yra nustatyti atitinkamas reguliavimo agentūrų ir įvairių institucijų pareigas. Be to, reikia paaiškinti būtiną monitoringo tvarką, kad Komisija, prireikus, galėtų visapusiškai panaudoti savo politinius ir biudžeto įgaliojimus.

Išvados

Visiška Komisijos atsakomybė už vykdomąsias agentūras: Dėl vykdomųjų agentūrų veiklos Komisija, kaip numatyta, visapusiškai vykdys savo priežiūros pareigas. Kitoje sintezėje pirmą kartą bus pateikta naujų vykdomųjų agentūrų veiklos ataskaita.

Atitinkamų Komisijos ir reguliavimo agentūrų pareigų paaiškinimas: 2005 m. reikia pradėti institucijų derybas remiantis Komisijos teikiamu EB institucijų susitarimo projektu dėl reguliavimo agentūroms taikomų bendrųjų nuostatų. Tuo pat metu bus paaiškinti atitinkami Komisijos tarnybų ir reguliavimo agentūrų vaidmenys ir pareigos.

3.2. Finansinis valdymas ir atskaitomybė

Finansinis valdymas buvo išsamiai išnagrinėtas naujos redakcijos finansiniu reglamentu, įsigaliojusiu 2003 m., 2004 m. pradėta biudžetą pradėta pagal veiklos rūšį, o prie kaupiamosios apskaitos pereita 2005 m. sausį.

Kitoms institucijoms Komisija siūlo integruotos kontrolės sistemos planą, kuris Komisijai ir suinteresuotosioms šalims suteiks daugiau garantijų dėl ES pinigų naudojimo teisėtumo ir įprastumo, įskaitant atvejus, kai valdyme dalyvauja valstybės narės. Bus geriau apibrėžti ir suderinti ex-post kontrolės tikslai, visų pirma užtikrinant daugiau nuoseklumo tarnybų „šeimų“ lygmeniu.

Europos Audito Rūmai dešimtą kartą pateikė patikinimo deklaraciją, kurioje iš esmės palankiai atsiliepiama apie sąskaitų patikimumą, įsipareigojimus ir nuosavus išteklius, tačiau šioje deklaracijoje pažymima, kad Teismas negali suteikti garantijos dėl visų išmokų, o tik dėl administracinių išlaidų.

Komisijos nuomone, ji turėtų sukurti sąlygas, suteikiančias Teismui galimybę pateikti tokią patikinimo deklaraciją, kurioje būtų pareikšta tik nereikšminga kritika. Šis tikslas pareikalautų ne tik didesnių Komisijos pastangų daugelyje sričių, bet ir aktyvaus valstybių narių dalyvavimo šioje iniciatyvoje, kadangi pagal Sutartį, nors už biudžeto įgyvendinimą yra išimtinai atsakinga Komisija, maždaug 80 % biudžeto įgyvendina valstybės narės pagal bendrojo valdymo principus.

Apskaitos ir finansinės atskaitomybės srityse 2004 m. buvo padaryta ženkli pažanga, kai buvo ruošiamasi pereiti prie kaupiamosios apskaitos, kad, kaip planuota, visiško kaupimo pagrindu nuo 2005 m. sausio galėtų pradėti veikti su bendruoju ES biudžetu susijusi bendroji apskaita. 2004 m. Komisija įgyvendino pirmąjį biudžetą, sudarytą išimtinai pagal veiklos rūšis. Be to, buvo išspręsta susijusi problema, kaip pritaikyti biudžetinę atskaitomybę.

2004 m. buvo antrieji naujos redakcijos finansinio reglamento įgyvendinimo metai, ir iš tarnybų metinės veiklos ataskaitų matyti, kad naujosios taisyklės prigijo baldymo veikloje. 2004 m. ataskaitose galima panaikinti išlygas, liudijančias apie tam tikrus proceso pradžios sunkumus 2003 m.

Sintezės dėl bendro finansavimo išvadose buvo raginama supaprastinti procedūras taikant vienodo dydžio mokėjimus. Komisija iš dalies keičia finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles siekdama visų pirma supaprastinti nedidelės vertės sutartis ir dotacijas bei įdiegti proporcingą kontrolę, pagrįstą rizikos analize. Tuo pat metu buvo

priimtas pirmosios trimetės **finansinio reglamento peržiūros** pasiūlymas, jis bus svarstomas su kitomis institucijomis. Šis peržiūra siekiama racionalizuoti įvairius biudžeto įgyvendinimo metodus, sukurti teisinį pagrindą, suteikiantį galimybę išplėsti vienkartinį dotacijų taikymą, ir toliau siekti paprastumo ir proporcingumo užtikrinant geresnę pusiausvyrą tarp kontrolės reikalavimų ir atitinkamos rizikos bei išlaidų. Po finansinio reglamento peržiūros bus iš naujo svarstomos jo įgyvendinimo taisyklės.

3.2.1. Integruotos kontrolės sistemos planas

Audito Rūmų nuomonė dėl vieningo audito ir 2003 m. **Parlamento rekomendacijos dėl biudžeto vykdymo** ženklina pradinius Bendrijos *vidaus kontrolės sistemos* taškus. Ši integruotos kontrolės sistema yra reikalinga siekiant sujungti loginę grandinę, kad anksčiau atlikta kontrolė galėtų būti efektyviau naudojama vėliau, grindžiant patikinimą dėl pagrindinių sandorių teisėtumo ir įprastumo. Kontrolė turi atitikti proporcingumo principą tinkamai pusiausvyrai tarp kontrolės sąnaudų ir naudos pasiekti (finansine ir politine prasme).

Komisija, remdamasi pagal šią integruotą vidaus kontrolės sistemą pateiktu patikinimu ir reformos pasiekimais, siekia iš Audito Rūmų gauti metinę patikinimo deklaraciją, kurioje būtų pateiktos tikslingos ir glaustos pastabos dėl mokėjimų teisėtumo bei įprastumo. Kartu su šia sinteze priimtame komunikate nustatomi pagrindiniai tokios integruotos kontrolės sistemos politiniai principai, atitinkami įvairių veikėjų, įskaitant valstybių narių atstovus, įsipareigojimai ir procedūra, pagal kurią planas turėtų būti priimtas iki metų pabaigos.

Sukūrus integruotą vidaus kontrolės sistemą, atsirastų galimybė dalintis audito rezultatais visuose valdymo lygmenyse, ir būtų sustiprintas veiksmingumas bei efektyvumas. Reikia iširti, kaip būtų galima supaprastinti EB finansavimo valdymą, užtikrinant, kad kontrolės reikalavimai atitiktų riziką.

Esminių priemonių jau buvo imtasi prieš priimant integruotos vidaus kontrolės sistemos planą, įskaitant naujas nuostatas teisės aktų pasiūlymuose dėl finansų valdymo žemės ūkio ir struktūrinės pagalbos srityje pagal kitas Finansines perspektyvas. Dar vienas patobulinimas yra derinimas, kuris buvo pradėtas anksčiau minėtos kolegų atliekamos peržiūros dėl galimų išlygų metu ir kuris pastūmėjo svarstymams apie tai, koku pagrindu nustatomas „priimtinių klaidų lygis“. Kaip pabrėžiama **vidaus kontrolės apžvalgoje**, siekiant nustatyti bendras tarnybų „šeimų“ ribas, reikia sutikrinti ir suderinti kiekvienos „šeimos“ kontrolės metodologiją.

Išvados

Integruotos kontrolės sistemos link: Komisija prašys susijusių ES institucijų parengti bendrą požiūrį į šią sistemą, apimančią tvirtesnę patikinimą Komisijos lygiu tarnybų metinės veiklos ataskaitose ir didesnę patikinimą iš valstybių narių vykdant Bendrijos biudžetą pagal bendrojo valdymo principus. Šie patikinimai bus aiškiau grindžiami patikimomis vidaus kontrolės procedūromis, vertinimo ir ataskaitų mechanizmais, įskaitant dalijimąsi audito rezultatais visuose lygmenyse.

3.2.2. *Ex-ante ir ex-post kontrolė*

Ex-ante ir *ex-post* kontrolė yra svarbios Komisijos taikomos vidaus kontrolės sistemos sudėtinės dalys. Iš **tarnybų metinės veiklos ataskaitų** matyti, kad nuolatos gerėja bendra padėtis, tačiau kai kuriais atvejais *ex-post* kontrolės lygis yra nepakankamas, ir tai nulėmė kelias išlygas. **Vidaus kontrolės apžvalgoje** nurodoma, kad tarnybos turėtų pasiruošti patobulinti kontrolės strategijos ir jos įgyvendinimo ataskaitų rengimą, kad būtų galima gauti daugiau įrodymų tinkamai patikinimo deklaracijai. **Vidaus auditorius**, siūlantis tarnybų metinės veiklos ataskaitoje ir jų sintezėje pateikti išsamesnius tokios kontrolės rezultatus, taip pat nurodė, kad būtina toliau derinti ir sutikrinti *ex-post* kontrolę pagal įvairias biudžeto sritis.

Ex-post kontrolės tinklas, skirtas apibrėžti gaires, kurios suteiks galimybę tarnyboms pasidalinti gera praktika ir užtikrins bendrą su *ex-post* kontrole susijusią kalbą bei supratimą, buvo sukurtas antrojoje 2004 m. pusėje.

Vidaus auditorius taip pat siūlo, kad integruotos kontrolės sistemos planas, kuris visų pirma padeda pasiekti geresnės pusiausvyros tarp kontrolės sąnaudų ir laukiamos naudos, turėtų leisti padaryti pažangą šioje srityje. Be to, jis rekomenduoja nustatyti aiškesnę „auditų uždarymo“ strategiją programavimo laikotarpio pabaigoje pagal *bendrą ir decentralizuotą valdymą* bei sukurti tikslesnes nacionalinių agentūrų vykdomos *ex-post* kontrolės gaires pagal *netiesioginį centralizuotą valdymą*.

Kai kurios tarnybos turėtų ir toliau remtis nepriklausomo audito išduotais pažymėjimais dėl naudos gavėjų išlaidų deklaracijos, kad būtų galima greitai padaryti išvadas apie tokių pažymėjimų poveikį *ex-post* kontrolei. Tuo pačiu dažniau taikant vienodas kai kurių dotacijų išmokas turėtų pasikeisti *ex-post* kontrolės pobūdis ir būtų sudaryta galimybė tikslingiau, kokybiškiau ir atgrasančiai atlikti kontrolę.

Išvados

Geriau koordinuota ir veiksmingesnė ex-ante ir ex-post kontrolė: reikia nuolatos stiprinti bendrų audito strategijų derinimo metodologiją ir apibrėžimą – bent jau toje pačioje biudžeto srityje dirbančių tarnybų „šeimoje“. Pagal integruotos vidaus kontrolės pagrindų sistemos planą toje pačioje biudžeto srityje dirbančios tarnybos ištirs pačius tinkamiausius būdus organizuoti išteklių pasidalijimą tarp „šeimų“: glaudžiau koordinuojant (bendri auditai, bendra metodologija, pasidalijimas rezultatais) arba sąveikaujant (jeigu pagrindinė tarnyba atlieka auditą mažesnių tarnybų vardu). Tokiu būdu bus galima palaipsniui suderinti ir koncentruoti *ex-post* kontrolę bei pagerinti efektyvumą.

3.2.3. *Apskaita ir finansinė atskaitomybė*

Vidaus auditorius ir **biudžeto įvykdymo patvirtinimo institucija** rekomenduoja, kad apskaitos pareigūnas pasirašytų Komisijos sąskaitas ir būtų paaukštintas pareigose, paskiriant jį „vyriausioju finansų pareigūnu“, kuris būtų pagrindine atsvara Komisijos padaliniams.

Remiantis pagrindiniais administracinės reformos, numatančios valdymo ir kontrolės užduočių decentralizavimą bei didesnę tarnybų atskaitomybę, principais, Komisijos tarnybos ir toliau bus visiškai atsakingos už tai, kad pagrindiniai sandoriai būtų atliekami teisėtai ir įprastomis sąlygomis. Generalinių direktorių metinės veiklos ataskaitoje padarytu patikinimo pareiškimu turėtų būti patvirtinta, kad sąskaitos, už kurias jie yra atsakingi, yra tikslios ir išsamios.

Apskaitos pareigūnas turėtų pasirašyti Komisijos sąskaitas ir taip patvirtinti, kad jis (ji) atliko, jo (jos) nuomone, būtinus patikrinimus ir kad yra įsitikinęs(-usi), kad sąskaitos parengtos pagal apskaitos taisykles, metodus ir apskaitos sistemas, nustatytas jo (jos) atsakomybe, kad jis (ji) atliko bet kokius koregavimus, kurie yra būtini, kad sąskaitose pateikta informacija būtų teisinga ir tikra bei atitiktų Finansinio reglamento 136 straipsnį ir todėl patikima. Apskaitos pareigūnas turėtų būti atitinkamai informuojamas generalinių direktorių, kad galėtų vykdyti savo pareigą, ir turėtų būti įgaliotas atlikti, jo (jos) nuomone, būtinus šios informacijos patikrinimus. Pagal dabartinę generalinių direktorių atsakomybę už pagrindinius sandorius ir už buhalterijai pateiktos informacijos patikimumą, metinėse veiklos ataskaitose padarytais patikinimų pareiškimais turėtų būti patvirtinta, kad sąskaitos, už kurias jie yra atsakingi, yra tikslios ir išsamios.

Išvada

2005 m. gegužės 3 d. Komisija priėmė pasiūlymus peržiūrėti Finansinį reglamentą.

3.2.4. *Biudžeto vykdymo metodai*

Centralizuotai valdomų lėšų srityje **vidaus auditorius** paprašė nustatyti griežtesnes taisykles suteikiant dotacijas; ši problema nulėmė išlygą vienos tarnybos metinės veiklos ataskaitoje nevyriausybinės organizacijos atžvilgiu. **Vidaus kontrolės apžvalga** pabrėžė būtinybę numatyti tinkamus priežiūros mechanizmus, leisiančius nustatyti su viešaisiais pirkimais ir dotacijomis susijusias silpnąsias vietas (atrankos procesas, audito seka, dvigubas finansavimas, permokos), o tai patvirtina išlyga kai kurių tarnybų **metinės veiklos ataskaitose**.

Dėl bendro valdymo ir nacionalinių agentūrų valdomo finansavimo **vidaus auditorius** pabrėžė, kad greta nacionalinių kontrolės sistemų vertinimo, kurį turi atlikti Komisijos tarnybos, prieš atliekant mokėjimus, būtina iš valstybių narių valdymo institucijų gauti patikinimo pareiškimus. Komisija parengė panašius pasiūlymus žemės ūkio išlaidų srityje, dėl kurių Taryboje buvo pasiektas politinis susitarimas. Vidaus auditorius pabrėžė, kad labai svarbu, jog nacionalinės agentūros teiktų daugiau informacijos Komisijai.

Tais atvejais, kai valstybės narės bendrai valdo ir kontroliuoja biudžetą, su ankstesne sinteze susiję veiksmai paaikšina esamą kontrolės grandinę pagal žemės ūkio ir struktūrinių fondų modelius bei nustato likusias problemas ir galimus sprendimus. **Audito Rūmai** savo ruožtu tvirtino, kad Komisija privalo tikrinti, ar valstybėse narėse yra įdiegtos ir veiksmingai veikia atitinkamos kontrolės sistemos, bei užtikrinti, kad susiję sandoriai būtų atliekami teisėtai ir įprastomis sąlygomis. Jie taip pat pabrėžė, kad būtina nustatyti priimtina konfidencialumo lygį ir reikšmingumo ribas.

Išvados

Dėl integruotos vidaus kontrolės sistemos informacijos srautas taps skaidresnis; dėl tos pačios priežasties turėtų atsirasti galimybė gauti tvirtesnių patikinimų iš Komisijos vidaus procesų ir iš trečiųjų šalių, kurioms patikėtos biudžeto vykdymo užduotys Komisijai.

Tarnybos kviečiamos naudotis supaprastinimo priemonėmis, kurios turi būti įvestos iš dalies pakeistomis Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklėmis, ypač kiek įmanoma naudojantis vienodo dydžio dotacijomis – alternatyviu finansavimo būdu atlyginant faktiškas išlaidas.

3.3. Žmogiškieji ištekliai

Įsigaliojo nauji reformuoti pareigūnų tarnybų nuostatai, kuriuose, inter alia, numatoma linijinė karjeros struktūra, darbo sąlygų modernizavimas, naujos disciplinos ir pranešimo apie tariamus pažeidimus priemonės.

Numatyta supaprastinti kai kurias priemones, pavyzdžiui, tarnautojų įvertinimo sistemą, kad būtų galima užtikrinti veiksmingą ir efektyvą žmogiškųjų išteklių valdymą.

Naujieji pareigūnų tarnybų nuostatai įsigaliojo 2004 m. gegužės 1 d., kartu su keliais Komisijos priimtais įgyvendinimo nuostatų paketais. Keletas kitų priemonių, skirtų toliau didinti veiksmingumą, apėmė personalo persikirstymo gaires ir vyresniųjų pareigūnų įvertinimo taisykles.

Be to, didelis dėmesys buvo skiriamas Komisijos darbuotojų darbo sąlygų gerinimui. Buvo rasti sprendimai, kuriais atsižvelgiama į darbuotojų poreikius ir į turimus išteklius ir kurie turėtų skatinti privatų ir profesinį gyvenimą suderinančią politiką: darbą ne visą darbo dieną, lanksčias darbo valandas, darbą nuotoliniu būdu, tėvystės ir šeimos atostogas.

3.3.1. Profesionalių darbuotojų trūkumas

Kai kurių **tarnybų metinės veiklos ataskaitose** buvo nurodyta, kad jų veiklai trukdė darbuotojų trūkumas. Vienu konkrečiu atveju šis stygius atsirado dėl to, kad reikėjo skubiai spręsti IT problemas, iškilusias įgyvendinant naujus Europos Bendrijų pareigūnų tarnybų nuostatus. Kai kuriose iš šių ataskaitų buvo pabrėžtos konkretesnės problemos, kaip antai tinkami kiekybiniai ir kokybiniai žmogiškieji ištekliai, kadangi yra sunku pritraukti specialų išsilavinimą (finansų, audito, mokslo, kalbų ir IT srityse) turinčius kandidatus, ypač iš naujųjų valstybių narių.

Vidaus kontrolės apžvalgoje nustatoma, kad trūksta kompetentingų specialistų finansų srityje ir specialiose srityse; tai sudaro mobilumo sunkumų, ypač mažose tarnybose, delegacijose ir atstovybėse.

Išvados

2004 m. liepos mėn. pateiktas veiksmų planas, kuriame numatoma įdarbinti daugiau ekspertų ir tobulinti jau įdarbintų darbuotojų mokymą, bus tęsiamas.

Komisija prisidės prie tarpinstitucinės Europos personalo atrankos tarnybos (angl. EPSO) darbo programos siekiant užtikrinti, kad konkursus ir toliau laimės reikiamas kandidatų, galinčių užimti laisvas vietas, skaičius. Reikia ir toliau skatinti samdymą, ypač kai kuriose tarnybose, ir imtis veiksmų nustačius trūkumus. Komisija ir toliau atidžiai stebės padėtį ir siūlys priemones samdymo procedūroms patobulinti.

Be to, ištekliai bus suderinami su politika ne tik kiekybiškai, bet ir kokybiškai, siekiant užtikrinti, kad tam tikrose politikos srityse dirbantys darbuotojai turėtų kvalifikaciją, būtiną savo pareigoms atlikti. Atsižvelgiant į šiuos tikslus ir vystant jau turimas priemones, bus patobulintos samdymo procedūros ir specializuotas mokymas.

3.3.2. Pareigūnų iš naujųjų valstybių narių samdymas ir mokymas

Daugelio **tarnybų metinėse veiklos ataskaitose** buvo pabrėžta, kad nebuvo pasiektas tikslas pasamdyti pareigūnus iš naujųjų valstybių narių, kadangi rezerviniai sąrašai buvo pateikti per vėlai. Generalinių direktoratų žmogiškųjų išteklių politikoje svarbų vaidmenį ir toliau vaidina mokymas. Dauguma GD ataskaitoje paminėjo, kad buvo priimta strateginė mokymo sistema, ir pastebėjo, kad išaugo mokymo dienų skaičius kiekvienam pareigūnui.

3.3.3. Reformos priemonių patikslinimas

2004 m. buvo įgyvendinta didžioji dauguma teisinių priemonių, būtinų personalo politikos reformai. Ateinančiais metais didelis dėmesys bus skiriamas šio proceso konsolidavimui ir didesnei atsakomybei prisidedant prie jo bei, prireikus, nuostatų patikrinimui ir supaprastinimui.

Išvados

Pagrindinis tikslas, didinant efektyvumą ir siekiant labiau patenkinti klientus, bus procedūrų supaprastinimas. Visų pirma, bus pateiktos konkrečios priemonės darbuotojų įvertinimo sistemai supaprastinti ir patobulinti.

3.3.4. Mobilumas

Daugelis tarnybų ataskaitoje paminėjo, kad jos savo mobilumo planuose be rimtų sunkumų sprendė mobilumo klausimus, nors **vidaus kontrolės apžvalgoje** nurodomi sunkumai, susiję su privalomuoju mobilumu einant atsakingas pareigas.

2004 m. mobilumo tarp generalinių direktoratų ir tarnybų poveikį pajuto 15 % Komisijos darbuotojų (pareigūnų ir laikinųjų agentų), įskaitant tuos darbuotojus, kurie dėl personalo persikirstymo po plėtros arba dėl to, kad daugiau kaip 5 metus užėmė atsakingas pareigas, savanoriškai sutiko pereiti į kitą darbą (savanoriškasis mobilumas), ir tuos, kurių buvo paprašyta pereiti į kitą darbą (privalomasis mobilumas).

Vidaus apklausos rezultatai patvirtino, kad Mobilumo gairės leido Komisijai žymiai geriau valdyti mobilumą. Buvo pasidalinta gera praktika, kaip parengti karjeros valdymo sistemą, kuria remdamasi Komisija galėtų užtikrinti, kad „tinkamas asmuo dirbtų tinkamą darbą tinkamu laiku“ ir kad jos ištekliai būtų naudojami kiek įmanoma

efektyviau ir veiksmingiau. Šį darbą remia tokių priemonių kaip e-CV (elektroninis Curriculum Vitae), leisiančių apžvelgti Komisijos darbuotojų įgūdžius ir sugebėjimus, kūrimas. Nors bendra patirtis mobilumo srityje buvo teigiama, vis dėlto buvo pastebėtas ir privalomojo mobilumo neigiamas poveikis atsakingoms pareigoms, kaip antai ekspertų bei institucinių žinių netekimas, todėl išteklių direktoriai norėtų, kad būtų įvertintas šios politikos poveikis.

4. IŠVADOS

2004 m. sintezės ataskaita naujai Komisijai suteikė galimybę pirmą kartą įvertinti savo tarnybų valdymą ir imtis spęsti pagrindinius klausimus, vidaus ir išorės auditorių bei biudžeto įvykdymo patvirtinimo institucijos iškeltus 2004 m. metinėse ataskaitose.

Sintezėje numatomas orientacinis pagrindas, užtikrinantis siūlomų iniciatyvų nuoseklumą ir paaiškinantis jų priežastis, be kita ko prisidedantis prie tikslo – iš Audito Rūmų gauti patikinimo pareiškimą, kuriame vidutinio laikotarpio požiūriu būtų nedaug išlygų. Ja pradedamas procesas, kurio metu kiekvienų metų sintezėje bus įvertintas šių iniciatyvų vystymasis. Tai nėra naujos reformos pradžia. Atėjo metas įgyvendinti sistemą, ją paspartinti ir visiškai išvystyti jos poveikio potencialą, grindžiamą šiais standartais:

- **Komisijos atskaitomybės skatinimas:** sintezės ataskaita tvirtai pagrįsta generalinių direktorių ir tarnybų vadovų patikinimais bei apskaitos pareigūno pasirašytais sąskaitomis.
- **Veiksmingo veiklos valdymo stiprinimas:** priežiūros ir kontrolės sistemų efektyvumas ir atsakomybė už jas, pažangus ir į ateitį nukreiptas kasdienis valdymas atsižvelgiant į rizikos valdymo aspektą.
- **Komisijos atsakomybės ir stebėsenos gebėjimų didinimas:** rengiant integruotos kontrolės sistemą, vystant nuoseklesnį požiūrį į riziką tarnybų „šeimose“ ir geriau derinant politikos rezultatus bei vidaus kontrolės ir finansinio valdymo klausimus metinės veiklos ataskaitų bei sintezės lygiu.

Synthesis: multiannual objectives

This annex summarises the Commission’s objectives addressing the major cross-cutting issues identified in the 2004 synthesis. To meet these objectives, a series of initiatives will be launched, some of which are already identified in this synthesis. The table below will be adapted annually on the occasion of the synthesis reports to include the progress achieved and additional initiatives as appropriate.

Governance issues		
Objective	Initiative(s) to meet the objective	Responsible service(s) and timetable
1. Achieving effective functioning of internal control system and ownership of internal control concepts and processes at all level in each DG and service.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ To ensure the effectiveness of internal control, with the assistance of central services, the internal control coordinator in each service should carry out a regular review of the effectiveness of internal control issues, based on available information on results of controls, exceptions made and relevant scoreboards, in order to enhance related procedures or modify control systems. This review should be conducted, at least, in the context of the twice-yearly information to Commissioners and of the annual activity report. 	All services, continuous action with the support and guidance of DG BUDG and the ICC network.
2. Promoting Commission’s accountability through a synthesis report solidly based on assurances from managers in the annual activity reports.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The Commission will continue fully to exert its accountability, by using the synthesis to bring transparency to the critical crosscutting issues emerging from services’ assurances. The latter will give a full account on whether the assurance is consistent with the reservations identified. 	All services, according to the guidelines on annual activity reports.
3. Establishing effective and comprehensive risk management making it possible to identify and deal with all major risks at service and Commission level and to lay down appropriate action to keep them under control, including disclosing resources needed to bring major risks to an acceptable level.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The Commission-wide methodology which will be set up by the autumn of 2005 will introduce risk assessment into the decision-making process on priorities and resource allocation. This will be given firmer shape in the management plans and annual activity reports of services. ➤ In the medium a term perspective, the methodology should also address how to deal with risk management within ‘families’ of similar activities in services. 	DG BUDG, SG and IAS for methodology by the autumn of 2005, all services for application, starting from 2006 annual management plans. By 2007 the Commission should have gained sufficient experience to submit concrete proposals in this context.

<p>4. Clarifying the respective roles and responsibilities of Commission services and regulatory agencies.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Interinstitutional negotiations should be pursued in 2005 based on the Commission's draft interinstitutional agreement on a framework for regulatory agencies. The respective roles and responsibilities of the Commission services and the regulatory agencies will be clarified in parallel. 	<p>SG, BUDG and services concerned, starting in 2005.</p>
--	--	---

Activity-based management		
Objective	Initiative(s) to meet the objective	Responsible service(s) and timetable
<p>5. Making objectives and indicators a policy and management tool allowing, on the one hand, the Commission to monitor its performance and, on the other, stakeholders to assess the outcome of the Commission's work and its benefit for citizens.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The Commission will analyse the existing objectives and indicators in the context of a peer review by 'families' and with the support from the central services, to review how objectives and indicators can become more operational tools for management within the Commission. 	<p>SG, BUDG and services concerned, continuous task, starting from the 2006 annual management plans and the 2005 annual activity reports.</p>
<p>6. Reinforcing annual activity reports to ensure better accountability.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Commission departments should give, where needed, a fuller explanation of their environment and the risks faced, including risks that remain even after mitigating measures have been taken. The impact of their environment and risks on management and controls should be made more explicit and in most cases fuller explanations should be given on the overall impact of reservations on the reasonable assurance. ➤ A reflection on the possible simplifications to strike a better balance between policy results and internal control and financial management issues at the level of both annual activity reports and synthesis will be held in the second half of 2005. ➤ Guidance to the services will be reinforced and will integrate all instructions referenced in several Commission decisions in one global set. 	<p>All services in the 2005 annual reporting exercise.</p> <p>SG, DG BUDG and all services before end 2005.</p> <p>Services concerned, SG and DG BUDG by November 2005.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ With the assistance of central services, a common methodology to determine the materiality threshold of weaknesses, including systemic ones, will be prepared for the 2005 annual activity reports and in order to assess more coherently their impact on the reasonable assurance for 'families' of <i>shared management</i>, <i>research</i> and <i>internal policies</i>. 	
--	--	--

Financial management and reporting		
Objective	Initiative(s) to meet the objective	Responsible service(s) and timetable
7. Enhancing accountability by establishing a comprehensive integrated internal control framework in line with the requirements set out in the ECA's opinions on 'single audit'.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ A Roadmap setting out the action which has to be taken by the Commission and by the Member States' administrations to bridge the gap identified between the current control framework and the defined features of the integrated internal control framework will be adopted by the Commission and submitted to the other institutions concerned for approval. 	DG BUDG and other services concerned by the end of 2005.
8. Improving efficiency and strengthening accountability by further harmonisation and better focusing of ex post controls.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Further attempts have to be made to achieve closer harmonisation of methodology and definition of common ex-post control strategies, at least at the level of 'families' of services operating in the same budget area. Specific proposals and possible action in this respect will be progressively explored and the next synthesis report will clearly identify the progress made and remaining weaknesses to be addressed. 	All services with the assistance of DG BUDG, continuous action.
9. Increasing responsibility and accountability at the level of the Commission as a whole by the signing-off of the accounts by the Accounting Officer.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Under the proposed amendments to the Financial Regulation submitted to the legislator, the Accounting Officer will sign off the accounts. 	Accounting Officer by the entry into force of the amendments to the Financial Regulation.
10. Making financial management more efficient by applying simplification measures.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Services are called upon to make use of the simplification measures to be introduced by the amended rules implementing the Financial Regulation, in particular concerning small value contracts and grants and 	All services concerned as from the entry into force of the amendments to the rules implementing the Financial Regulation.

	<p>proportionate controls based on the analysis of risks. In the coming years, any further simplification introduced by the revised financial regulation will have to follow this process.</p>	
--	--	--

Human resources		
Objective	Initiative(s) to meet the objective	Responsible service(s) and timetable
<p>11. Simplifying procedures to increase both efficiency and customer satisfaction.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Specific measures will be presented to simplify and improve the Commission's staff appraisal system (Career Development Review). 	<p>DG ADMIN by the end of 2005.</p>
<p>12. Aligning resources and needs better to make sure that staff have the skills and qualifications necessary to perform their duties, in particular in areas such as financial management, audit, science, linguistics and IT.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Following the conclusions of the evaluation on the Strategic Alignment of Human Resources, an action plan will be devised by the end of 2005. ➤ Provision of specialised training and measures to improve the recruitment procedures and, in particular in areas where a shortage of skilled staff is identified. ➤ An analysis of human resource devoted to internal control will be progressively carried out as requested by the Court of Auditors 	<p>DG ADMIN, by the end of 2005.</p> <p>DG ADMIN, EPSO., ongoing tasks.</p> <p>All services, based on guidelines to be drawn up by DG ADMIN, SG and DG BUDG by the end of 2005.</p>

State of play on the action under the 2003 Synthesis

This annex reports on the action based on the previous syntheses or on other documents such as the reform White Paper and summarised by the 2003 synthesis. Action still in progress will be carried over in the multi-annual objectives of the 2004 synthesis and reported on in subsequent syntheses.

INTERNAL CONTROL FRAMEWORK ISSUES

Source	Action	Status
2002 Synthesis (§ 5.4.5.)	Internal control standards: enhance ownership by DGs and services.	<p>On-going. The Central financial service has been offering support with methodologies and training since autumn 2004. DGs should continue reinforcing and fine-tuning their control systems in order to ensure that they work effectively. Training and support provided to DGs on internal control should continue.</p> <p>Action included in the objectives set in Annex 1.</p>
2002 Synthesis (§ 3.3.2.)	Communication of the revised management and control framework.	<p>On-going. In 2004 DGs and services made efforts to communicate internally the revised management and control framework under the coordination of the Resource Directors/Internal Control Coordinators Network and with the support of DG BUDG. These efforts should be continued with a fuller focus on enhancing effective internal control systems.</p> <p>Action included in the objectives set in Annex 1.</p>
2002 Synthesis (§ 5.4.1.)	Internal Controls in Delegations.	<p>Action almost completed. An inter-service group was set up in 2003 to facilitate implementation of the internal controls. Baseline requirements were adapted to Delegations in 2004, combined with a number of trainings course for Heads of Delegation. The assessment exercises conducted by the Heads of Delegation took place in July and December 2004. The results show that implementation of the internal control standards is well on track. compliance with the baseline requirements was verified through on-the-spot control missions in 2004.</p> <p>Action included in the objectives set in Annex 1.</p>
2002 Synthesis (§ 5.4.3.)	PRESS A (situation of Relays and Networks and Representations).	<p>Action almost completed. <i>Relays and networks:</i> measures were adopted by Communication COM(2004)196, so that the new scheme could be fully operational with effect from 1 January 2005. <i>Representations:</i> A self-assessment was conducted in October/November 2004 resulting in corrective measures. Instructions have been given and implementation will be monitored.</p> <p>Action included in the objectives set in Annex 1.</p>

2002 Synthesis (§ 5.4.3.)	PRESS B (integrating the Representations in the Member States into the rotation schemes of the Directorate-General for External Relations).	Action completed. The memorandum of understanding signed between DG PRESS and DG RELEX and the solutions proposed by the working group set up by the 2002 Synthesis have been implemented and followed up.
2001 Synthesis (Action 2)	Evaluation of the devolution exercise.	Action completed. The final report on the evaluation of the devolution exercise (SEC (2004) 561) was published in May 2004. A study made by an external consultant in October 2004 identified options for further devolution of administrative matters and the implications for RELEX K in that framework. RELEX K is currently analysing the options in order to propose an action plan. These administrative aspects of the action will be included in the objectives set in Annex 1.
2001 Synthesis (Action 2)	Re-examination of the scope for synergies between the services involved in External Relations.	Action completed. The new Commission has examined the scope for synergies between the services involved in External Relations and decided on certain transfers of responsibilities between the services.

ACTIVITY-BASED MANAGEMENT/STRATEGIC PLANNING AND PROGRAMMING

Source	Action	Following steps
2002 Synthesis (§ 3.3.2.)	Management risk assessment.	On-going. Alongside the regular risk management at service level performed under internal control standard No 11, several activities carried out as a daily practice contribute to acquiring awareness of the risks and to responding appropriately. Following evaluation of the pilot exercises carried out in 2004, the Commission is developing a common methodological framework for Commission-wide risk management. An interservice group was set up early in 2005 to that end. Action included in the objectives set in Annex 1.
2002 Synthesis (§ 5.4.6.)	Follow-up by services.	Action completed. This has now become a routine action generally performed well by services and monitored by central services, and which will not deserve being specifically flagged in the syntheses in the future.

HUMAN RESOURCES

Source	Action	Following steps
2002 Synthesis (§ 5.3.1.)	Human resources B. (review of the situation of scarce skills by DG for Personnel and Administration).	Action almost completed. The measures proposed in the Communication for DG ADMIN have largely been undertaken. In particular, DG ADMIN, in close collaboration with DG BUDG has made available a wide range of training courses in the area of financial management, audit and control resulting in a commensurate increase in the number of training days to 10 550 (53% increase compared to 2003). Also, a competition for candidates from new Member States was launched at the end of 2004 in the field of finance and budget. Additional competitions are planned by EPSO in 2005.

		Action included in the objectives set in Annex 1.
Court of Auditors, 2002 AR, (§ 1.73)	Estimate of human resources devoted to internal control.	<p>Action to be continued. Estimate of human resources devoted to internal control, with a view to striking the right balance between the costs of control and the expected benefits, has been proven not obvious as many different aspects can be covered depending on the specific environment of DGs and related management modes. A thorough analysis of the job descriptions in the job information system will be needed in this respect.</p> <p>Action included in the objectives set in Annex 1.</p>

FINANCIAL MANAGEMENT AND REPORTING

2002 Action	Description	Status
2002 Synthesis (§ 5.3.3.A)	Shared management – Follow-up of Action 12 in the 2002 Synthesis.	<p>Action completed. The final report of the interservice group was adopted early May 2005. It identifies the current procedures in the control chain as recommended by European Court of Auditors' opinion No 2/2004 and the areas for improvements as well as possible action. The necessary action in this context will be covered in the frame roadmap towards an integrated internal control framework.</p> <p>Follow-up included in the objectives set in Annex 1.</p>
2002 Synthesis (§ 5.3.3.B)	Audit in Shared management.	<p>Action ongoing. Action in being taken in the audit field, aiming in particular at developing the “contract of confidence” initiative between the Commission and the Member States, at setting up a network of audit units involved with shared management in the Commission and at increasing coordination on the Structural Funds and the Cohesion Fund.</p>
2002 Synthesis (§ 5.3.4.)	Co-financing.	<p>Action completed. The outcome of this action is reflected in the ongoing amendment of the Financial Regulation and of its Implementing Rules. Services are called upon to take benefit, where appropriate, from these simplification measures as soon as the new rules enter into force.</p> <p>Follow-up included in the objectives set in Annex 1.</p>
2002 Synthesis (§ 5.3.2. A)	Recovery.	<p>Action completed. Performance indicators (i.e. ageing balances, quality of debtor, status of the files) have been defined by the Accountant and are generally presented in the e annual management plans of the services most concerned by this issue. As any other indicators, they will be object of follow-up and quality improvement where needed.</p> <p>Follow-up included in the objectives set in Annex 1.</p>
2002 Synthesis	Accounting framework.	<p>Action completed. Major steps forward were taken in 2004, where the preparations for the transition to accrual</p>

(§ 5.3.7.)		accounting were completed to allow the general accounting to start to function on a full accrual basis from 1 January 2005.
White Paper (Actions 11 and 74)	Development of a database of legal entities and of a database of contracts.	Action completed. A database of legal entities and a database of contracts have now been developed. From 1 January 2005, no payment can be made unless the recipient legal entity has been registered and validated in the FEL database. From April 2005, all contracts signed during the year must be registered in ABAC Contracts.

GOVERNANCE ISSUES

2002 Action	Description	Status
2001 Synthesis (Action 7)	Interoperability.	Action completed. communications on both interoperability (SEC(2004) 1265) and IT governance (SEC(2004)1267) were adopted by the Commission in 2004. The implementation phase has started and a number of activities are ongoing (corporate portal and data-warehouse, IT Enterprise Architecture...) and will be monitored and reported upon.
White Paper (Action 9b)	Electronic signatures.	Action essentially completed. In the framework of the system of electronic administration and document-filing, in July 2004 the Commission adopted a decision adding provisions on the use of electronic and numeric documents to its rules of procedure. This decisions lays down the use of electronic signatures within the Commission in cases where a signed original document is required, which will be applied generally as soon as the implementing rules are adopted, by the end of 2005.
2002 Synthesis (§ 3.3.2. and § 3.3.3.)	Coordination of the Commission's audit community and Audit Progress Committee: Audit overview.	Action almost completed. Efforts have been made onto wider and more consistent use of the Audit Management Software, although it is not used by all Internal Audit Capabilities. The Audit Progress Committee reviewed its charter, specifying that it will review the IACs critical recommendations, through the bi-annual report prepared by the IAS on the basis of finalised audit reports sent by the IACs. The Internal Auditor of the Commission chairs Auditnet, the network of IACs.
2002 Synthesis (§ 3.3.3.)	Audit methodology.	Continuous action. Implementation of audit recommendations accepted has improved and remains an ongoing and continuous task for the Commission's services. This process will be facilitated by the introduction of new functions in the Audit Management Software for the follow-up. Guidelines on follow-up have been presented by the Internal Audit Service to the services' Internal Audit Capabilities and to the Audit Progress Committee.

Trends in services' reservations

This annex sums up the reservations expressed by Commission services. In services' 2004 annual activity reports, 32 reservations were expressed (after 49 in 2002 and again in 2003). The reservations are more precise and coherent, better circumscribed and, in most cases, explicit explanations are given of their impact on the services' reasonable assurance on the use of resources and the legality and regularity of operations. 'Families' of services have started working towards a more consistent approach to assess the materiality of weaknesses detected for their budgetary area and to determine the potential financial impact of systemic weaknesses.

The main deficiencies lying behind the reservations are generally recurring weaknesses, already pointed out in previous years and for which remedial action is in progress. The services provided overall conclusions on the combined impact of reservations on the declaration as a whole and, in the light of those reservations, reached a positive conclusion that the assurance provided in the declaration can be maintained.

The table set out below gives an overview of the reservations issued by the services in 2002, 2003 and 2004 by 'families' of services.

DG	2004 reservations		2003 reservations		2002 reservations	
AGRI	3	1. EAGGF Guidance: MS control systems 2. IACS in Greece; 3. "Hilton" beef	5	1. EAGGF Guidance programmes; 2. International Olive Oil Council; 3. Import of Basmati rice; 4. IACS in Greece; 5. "Hilton" beef	5	1. EAGGF Guidance programmes; 2. International Olive Oil Council; 3. Import of Basmati rice; 4. IACS in Greece; 5. Export refunds
REGIO	3	1. Management and control systems for ERDF in one Member State; 2. Management and control systems for the Cohesion Fund in one Member State - 2000/06; 3. Management and control systems of ISPA in one candidate country	5	1. Management and control systems for ERDF in Greece - 2000/06; 2. Management and control systems of URBAN & INTERREG - 2000/06; 3. Management and control systems for ERDF in Spain - 2000/06; 4. Management and control systems for the Cohesion Fund in Greece, Spain and Portugal - 2000/06;	4	1. ERDF post-2000; 2. Cohesion Fund post-2000; 3. Community Initiatives 2000-2006; 4. Cohesion Fund pre-2000

			5. Management and control systems of ISPA			
EMPL	1	1. European Social Fund - Member states' management and control systems of some operational programmes	1	1. European Social Fund - Member states' management and control systems	1	1. European Social Fund - Member states' management and control systems
FISH	1	1. FIG: Insufficient implementation of management and control systems for two national programmes in one Member State	1	1. FIG expenditure. Analysis of the Management and Control systems not yet completed for all Member States	1	1. FIG expenditure. Analysis of the Management and Control systems not yet completed for all Member States
JRC	1	1. Cash flow - competitive activities	1	1. Cash flow, assets and liabilities from competitive activities	1	1. Sound financial management: income and cash management
RTD	1	1. Frequency of errors in shared cost contracts	1	1. Frequency of errors in shared cost contracts	2	1. COST secretariat; 2. Frequency of errors in shared cost contracts
INFSO	2	1. Frequency of errors in shared cost contracts; 2. Research staff working on operational tasks	2	1. Frequency of errors in shared cost contracts; 2. Research staff working on operational tasks	2	1. Frequency of errors in shared cost contracts; 2. Research staff working on operational tasks
ENTR	2	1. Frequency of errors in shared-cost contracts in the research area; 2. Uncertainty regarding cost claims of the European Standardisation Organisations	2	1. Frequency of errors in shared-cost contracts in the research area; 2. Financial management of conferences organised under the Innovation Programme	1	1. Frequency of errors in shared-cost contracts in the research area
TREN	4	1. Frequency of errors in shared cost contracts; 2. Contractual environment of DG TREN in Luxembourg; 3. Nuclear safety;	6	1. Frequency of errors in shared cost contracts; 2. Burden of the past; 3. Contractual environment of DG TREN in Luxembourg; 4. Expertise for control of nuclear security; 5. Nuclear safety;	5	1. Frequency of errors in shared cost contracts; 2. Burden of the past; 3. EURATOM security control Office; 4. Expertise for control of nuclear security;

		4. Inventory in nuclear sites		6. Verifications under Art. 35 of the Euratom Treaty		5. Nuclear safety
EAC	0	0	3	1. Burden of the past (observation in 2002 AAR); 2. On the spot controls (observation in 2002 AAR); 3. Implementation of Art. 35 of FR Implementing Rules	0	0
ENV	0	0	2	1. Potentially abnormal RAL 2. Grants - Eligible costs	5	1. Shortcomings in the development of financial circuits ;2. Excessive potential abnormal RAL ;3. Excessive payment delays ;4. Declaration of eligible costs in relation to grants ;5. Verifications under Article. 35 of the Euratom Treaty
SANCO	0	0	0	0	0	0
JLS	2	1. Weakness of the systems for management of the European Refugee Fund in the United Kingdom and Luxembourg; 2. Implementation of <i>ex-post</i> on-the-spot controls still incomplete	0	0	3	1. Internal control standard 16: Separation of tasks 2. Internal control standard 17: Supervision 3. European Refugee Fund
ESTAT	2	1. Errors in the declaration of eligible costs in relation to grants; 2. Insufficient number of ex-post controls carried out in 2004	3	1. Errors in the declaration of eligible costs in relation to grants; 2. Weakness in project management procedures; 3. Insufficient number of ex-post controls carried out in 2003	2	1. Project management; 2. Ex-post control
TAXUD	0	0	1	1. Monitoring of the application of preferential treatment	0	0
MARKT	0	0	0	0	1	1. Late payment of expenses for experts
COMP	0	0	0	0	0	0
ECFIN	0	0	0	0	2	1. Macro-financial assistance to third countries;

						2. Internal financial management
TRADE	0	0	0	0	0	0
AIDCO	0	0	1	1. Partnership with an NGO association	0	0
ELARG	1	1. Gaps in Romania's and Bulgaria's capacity to manage and implement increasing amounts of aids	3	1. Inherent risk in decentralised systems; 2. Gaps in systems and transaction audits; 3. Uncertainties regarding claims of financial intermediaries	3	1. System audits in candidate countries; 2. Closure audits; 3. Uncertainties regarding claims of financial intermediaries
ECHO	1	1. Non-compliance with the contractual procurement procedures by a humanitarian organisation for projects funded by ECHO	0	0	0	0
DEV	0	0	0	0	1	1. Financial operations and procedures
RELEX	2	1. Internal control standards in Directorate K; 2. Internal control standards in Delegations	2	1. Internal control standards in Directorate K; 2. Internal control standards in Delegations	2	1. Internal control standards in Directorate K; 2. Internal control standards in Delegations
PRESS	2	1. Relays and networks - major centres; 2. Functioning of Representations in EUR-15	3	1. Relays and networks; 2. Representations; 3. Copyrights - press cuts	2	1. Relays and networks; 2. Representations
ADMIN	0	0	0	0	1	1. Charlemagne
DIGIT	0	0		-		-
PMO	1	1. Council's sickness insurance office;	2	1. Council's sickness insurance office; 2. Paul Finet Foundation		-
OIB	0	0	1	1. Lack of long-term planning of buildings policy.		-
OIL	0	0	0	0		-

EPSO	0	0	0	0		-
OPOCE	0	0	0	0	2	1. Secondary legislation project; 2. Consolidation project
BUDG	2	1. Accrual accounting for the Community and the European Development Fund budgets; 2. Subsystems of SINCOM 2: access control	3	1. Accrual accounting; 2. Sincom subsystems; 3. Accounting management of European Development Fund	2	1. Accrual accounting; 2. Sincom subsystems
SG	0	0	0	0	0	0
GOPA	0	0	0	0	0	0
SJ	0	0	0	0	0	0
SCIC	0	0	0	0	1	1. Freelance interpreters
DGT	0	0	0	0	0	0
IAS	1	1. Audit of Community agencies	1	1. Audit of Community agencies	0	0
OLAF	0	0	0	0	0	0
TOTAL	32		49		49	

LT